- Je li pe Vašem mišljenju Hrvatska moderna ili tradicionalna zemlja? Zašto?
- Na koji način tradicija utječe na suvremeni život ljudi u Hrvatskoj?
- Na koji način tradicija utječe na suvremeni život ljudi u Vašoj zemlji?
- Koje hrvatske običaje poznajete? Opišite ih i objasnite njihov smisao.

Moderni obiteljski život u svjetlu starih običaja

emda je Hrvatska moderna zemlja s urba-načinom života i premda je zahvaćena glo-cijskim procesima u kojima postaje sve a drugim zemljama, obiteljski se život sta-ka Hrvatske ipak umnogome temelji na iji, a običaji hrvatskih obitelji uvelike pro-iz tradicijskih i vjerskih običaja, čak i kad je osobama koje nisu praktični vjernici. Naj-atolički blagdani kao što su Božić, Uskrs, vo i Velika Gospa u Hrvatskoj su i državni ici. Predbožićno vrijeme (zvano došašće ili t) počinje se slaviti četiri tjedna prije Boži-enjem stolova i ulaznih vrata kuća i stano-ventskim vjenčićima s četiri svijeće. Svake djelje tijekom došašća pali po jedna svije-e, a na Božić gore sve četiri svijeće. U tom doblju slavi sveti Nikola (6. prosinca) koji stavlja slatkiše u čizmice koje djeca čiste i aju na prozor. U Dalmaciji je svetica koja donosi bombone sveta Lucija koja se slavi 13. prosinca. Na Dan svete Lucije sije se pšenica koja naraste do Božića i tada se stavlja pod bo-žićno drvce kao simbol plodnosti. Na Badnjak većina ljudi jede ribu, najčešće bakalar, i uštipke. Kiti se božićno drvce i ispod njega se stavljaju ja-slice, svijeće i pšenica. U ponoć se odlazi u crkvu na misu polnoćku na kojoj se dočekuje Božić. Neke obitelji predaju darove na Badnjak poslije večere, a neke ih stavljaju pod bor tako da ih ukućani nađu i otvore na božićno jutro. Na Božić obitelj se okuplja na zajedničkom ručku na kojem se obično jede purica s mlincima. Običaj je ispeći puno sitnih, lijepo ukrašenih kolača. Dan iza Božića, Dan svetog Stjepana, također je neradni dan. Onda se slavi Nova godina te Sveta tri kralja 6. siječnja kada se obavlja blagoslov kuća te se skida nakit s bora. Na Sveta tri kralja počinje pokladno vrijeme koje traje do Čiste srijede ili Pepelnice. U vrijeme poklada ljudi se maskiraju u različite maske koje često izražavaju njihov stav prema društvenoj stvarnosti. Djeca u maskama obilaze kuće u susjedstvu gdje dobivaju slatkiše i(li) sitan novac. U vrijeme poklada ljudi jedu krafne (pokladnice). Pokladni utorak zadnji je dan poklada i njihov vrhunac. Tada se javno spaljuje lutka koja predstavlja sve zlo. Maske se vesele simboličnom spaljivanju zla. Čista srijeda dan je skrušenosti i posta. Na Čistu srijedu počinje korizma koja traje do Uskrsa (40 dana). Korizma je vrijeme odricanja, kontemplacije i posta. U to vrijeme počinje priprema za Uskrs. Nedjelja prije Uskrsa naziva se Cvjetnica ili Cvjetna nedjelja. Tada ljudi donose iz crkve blagoslovljene maslinove grančice koje poslije čuvaju u svojim kućama cijele godine. Tjedan između Cvjetnice i Uskrsa naziva se Veliki tjedan. Veliki petak tužan je dan kada se posti i prisjeća Kristove muke, a na Uskrs se radosno slavi njegovo uskrsnuće. Obitelji na uskršnje jutro zajedno odlaze u crkvu gdje se blagoslovi hrana koju će zajednički doručkovati: kuhana šunka, pinca, kolači te jaja i mlado povrće (luk, rotkvice, hren). To je hrana koja simbolizira novi život. Najveći blagdan koji se slavi ljeti jest Velika Gospa (15. kolovoza) koja je važna jer u Hrvatskoj postoji veliko štovanje Majke Božje i ima puno marijanskih svetišta (Marija Bistrica, Trsat, Sinj…). Početkom jeseni, 1. studenoga, slavi se Dan svih svetih. Obitelj se okuplja da bi zajednički uredila grobove svojih mrtvih predaka te obnovila sjećanja na njih.

Izvor: *školskisat.hr*